Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Missale Ad vsum sacri Ordinis Cisterciensis, nuper a mendis quamplurimis repurgatum, ac denuo accuratius per viros probos eiusdem ordinis recognitum, [et] emendatum - Cod. Lichtenthal 134

Le Blanc, Jean

[Lichtenthal], [1560 Druck; Handschrift Anfang 17. Jh.]

Preparationes ante missam.

urn:nbn:de:bsz:31-40622

Visual Library

tebat pꝛimum lo͞qui verbū dei: ſed quoniā repellitis illud/ et indignos vos iudicatis eterne vite/ ecce conuertimur ad gentes. Sic enim pꝛecepit nobis dn̄s. Poſui te ī lucem gentibus: vt ſis in ſalutem vſqꝫ ad extremum terre. Audientes autem gentes gauiſe ſunt et gloꝛificabant verbum domini: ⁊ crediderūt quotquot erant pꝛeoꝛdinati ad vitam eternam. Diſſeminabatur autē verbum domini: per vniuerſam regionem. Diſcipuli autem replebantur gaudio ⁊ ſpiritu ſancto. Allā. ꝟ. Laudate dominum omnes gentes ⁊ collaudate eum omnes populi.

Secundum Lucam. iiii.

In illo tempoꝛe. Surgens ieſus dē ſynagoga: introiuit in domum ſimonis. Socrus autem ſimonis: tenebatur magnis febꝛibus Et rogauerunt illū pꝛo ea. Et ſtans ſuper illam imperauit febꝛi et dimiſit illam. Et continuo ſurgens: miniſtrabat illis. Cum ſol autem occidiſſet: omnes qui habebāt infirmos varijs languoꝛibus/ ducebāt illos ad eum. At ille ſingulis manus imponens: curabat eos. Exibant autē demonia a multis clamantia ⁊ dicētia: quia tu es filiꝰ dei. Et increpās non ſinebat ea loqui/ quia ſciebant ipſum eſſe chꝛiſtum. Facta autē die egreſſus ibat ī deſertum locum: et turbe requirebant eum. Et venerūt vſqꝫ ad ipſum: et detinebant illū ne diſcederet ab eis. Quibus ille ait. Quia et alijs ciuitatibus opoꝛtet me euāgelizare regnū dei: quia ideo miſſꝰ ſū. Et erat pꝛedicās in ſynagogis galilee. Offer. Dn̄e deus ſalutis mee in die clamaui ⁊ nocte coꝛā te: intret oꝛatio mea ī cōſpectu tuo dn̄e allā. Secreta.

Ut accepta tibi ſint domine noſtra ieiunia/ pꝛeſta nobis queſumus huius munere ſacramēti/ purificatum tibi pectus offerre. Per dominum. Pꝛefatio vt in die Cōio. Non vos relinquā oꝛphanos veniam ad vos iterum allā ⁊ gaudebit coꝛ veſtrum alleluia alleluia. Poſtcōio.

Prebeant nobis domine diuinum tua ſancta feruoꝛem: quo eoꝛum pariter et actu delectemur ⁊ fructu. Per dominum.

Oꝛatio ſancti Ambꝛoſij ante miſſam dicenda.

Summe ſacerdos ⁊ vere pontifex qui te obtuliſti deo patri hoſtiam viuam ⁊ immaculatam in ara crucis pꝛo nobis miſeris peccatoꝛibus/ quiqꝫ dediſti nobis carnem tuam ad manducandum et ſanguinem tuum ad bibendum et poſuiſti myſterium iſtud in virtute ſpiritusſancti tui dicens/ hec quotienſcunqꝫ feceritis in mei memoꝛiam facietis. Rogo per ſanguinem tuum pꝛecioſum magnum ſalutis noſtre pꝛeciū rogo per hanc miram et inenarrabilem charitatem qua nos miſeros et indignos ſic amare dignatus es, vt lauares nos a peccatis noſtris in ſanguine tuo/ doce me indignū ſeruum tuum quem inter cetera dona tua etiam ad officium ſacerdotale vocare dignatus es nullis meis meritis/ ſed ſola dignatione miſericoꝛdie tue/ doce me queſo per ſpiritum ſanctum tuum tātum tractare myſterium ea reuerentia et honoꝛe/ ea deuotione ⁊ timoꝛe quibus opoꝛtet et decet. Fac me domine per gratiam tuam ſemper illud de tanto myſterio credere ⁊ intelligere/ ſentire et firmiter tenere dicere et cogitare/ quod tibi placet et expedit anime mee. Intret ſpiritus tuus bonus in coꝛ meum qui ſonet ibi ſine ſono/ et ſine ſtrepitu verboꝛum loquatur o-

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

mnem veritatem tantorum myſteriorum. Profunda quippe ſunt nimis et ſacro tecta velamine. Propter magnam clementiam tuā concede michi miſſarum ſolennia puro corde ⁊ munda mente celebrare. Libera cor meum ab immundis et nephandis/ vanis ⁊ noxijs cogitationibus. Muni me beatorū angelorū pia ⁊ fida tutella atqꝫ fortiſſima cuſtodia vt hoſtes omnium bonorum confuſi diſcedant. Per virtutem tāti myſterij et per manus ſancti angeli tui repelle a me et a cunctis ſeruis tuis diriſſimum ſpiritum ſuperbie et cenodoxie inuidie et blaſphemie/ fornicationis/ et immunditie/ dubietatis ⁊ diffidentie. Confundātur qui nos perſequuntur pereant illi qui perdere cūcta feſtinant. Rex virginum amator/ caſtitatis ⁊ integritatis deꝰ/ celeſti rore benedictionis tue extingue in corpore meo totum fomitem ardentis libidinis/ vt maneat in me tenor totius caſtitatis corporis et anime. Mortifica in membris meis carnis ſtimulos/ omnesqꝫ libidinoſas commotiones/ et da michi veram ⁊ perpetuam caſtitatem cum ceteris donis tuis que tibi placēt in veritate vt ſacrificiū laudis caſto corpore ⁊ mūdo corde quotidie tibi valeam offerre. Quanta enim cordis contritione ⁊ lachrymarum fonte/ quanta reuerentia ⁊ tremore, quāta corporis caſtitate ⁊ animi puritate/ iſtud diuinum ⁊ celeſte ſacrificium eſt celebrandum domine vbi caro tua in veritate ſumitur, vbi ſāguis tuꝰ in veritate bibitur/ vbi ima ſummis coniungūtur/ vbi adeſt preſentia ſanctorum angelorum/ vbi tu es ſacerdos et ſacrificiū mirabiliter et ineffabiliter: Quis digne hoc celebrare poteſt niſi tu deꝰ omnipotens offerentem feceris dignum: Scio domine/ et vere ſcio/ et idipſum bonitati tue confiteor/ quoniam non ſum dignus accedere ad tantum myſterium propter nimia peccata mea et infinitas negligentias. Sed ſcio ⁊ veraciter ex toto corde meo credo/ ore confiteor/ quia tu potes me facere dignum qui ſolus potes facere mundum de immundo conceptum ſemine/ ſolus de indignis dignos/ de immundis mundos/ de peccatoribus iuſtos facis et ſanctos. Per hanc omnipotentiam tuam te rogo concede michi peccatori hoc celeſte ſacrificium celebrare cum timore ⁊ tremore cū cordis puritate ⁊ lachrymarum fonte cum leticia ſpiritali et celeſti gaudio. Sentiat mēs mea dulcedinē beatiſſime preſētie tue ⁊ excubias ſanctorū angelorum in circuitu meo. Ego enim memor venerande tue paſſionis accedo ad altare tuum licet peccator vt offeram tibi ſacrificium quod tu inſtituiſti ⁊ offerri precepiſti in commemoratione tui pro ſalute noſtra. Suſcipe illud ergo queſo ſumme deus pro eccleſia tua ſancta/ pro populo quem tuo acquiſiſti ſanguine. Et quoniam me peccatorem inter te et eundem populum tuum medium eſſe voluiſti: licet in me boni operis teſtimonium non agnoſcas/ officium ſaltem diſpēſationis credite non recuſes/ nec per me indignum eorum ſalutis pereat preciū: pro quibus victima factus/ ſalutaris dignatus es eſſe redēptio. Offero ergo domine ſi digneris propitiꝰ intueri tribulationes plebium/ pericula populorum/ captiuorum gemitus/ miſerias orphanorum/ neceſſitates peregrinorum/ inopiam debilium/ deſperationes languentium/

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

defectus ſenum/ ſuſpiria iuuenum/
vota virginum/ lamenta viduarũ:
Tu enim miſereris omnium domi-
ne: et nichil odiſti eorum que feciſti.
Memorare que ſit noſtra ſubſtan-
tia: quia tu pater noſter es/ quia tu
deus noſter es. Ne iraſcaris ſatis
neq; multitudinem viſcerum tuorũ
ſuper nos contineas. Non enim in
iuſtificationibus noſtris proſterni-
mus preces ante faciem tuam/ ſed
in miſerationibus tuis multis. Au-
fer a nobis domine iniquitates no-
ſtras/ & ignem ſancti ſpiritus/ in no-
bis clementer accende. Aufer cor la-
pideum de carne noſtra/ & da nobis
cor carneum/ qui te timeat/ te amet/
te diligat/ te delectetur/ te ſequatur,
te perfruatur. Oramus domine cle-
mẽtiam tuam/ vt ſereno familiam
tuam ſacri tui nominis officia tua
preſtolantem: aſpicere digneris vul
tu/ & vt nullius ſit irritum votum/
nullius vacua ſupplicatio, tu nobis
preces ſuggere/ quas ipſe audire ꝓ-
pitius & exaudire delecteris. Roga-
mus etiam te pater ſancte et pro o-
mnium animabus fidelium defun-
ctorum vt ſit illis ſal⁹/ ſanitas/ gau
dium et refrigerium hoc magnum
pietatis ſacramẽtum. Deus meus
ſit illis hodie magnum et plenum
conuiuium de te pane viuo qui de ce
lo deſcendiſti/ & das vitam mundo,
de tua carne ſãcta & benedicta agni
videlicet immaculati qui tollit pec-
cata mundi/ que de ſancto et glorio
ſo vtero beate marie virginis eſt aſ-
ſumpta & de ſpiritu ſancto cõcepta.
De illo inquam pietatis fonte qui
lancea militis ex tuo ſanctiſſimo la-
tere feliciter et miſericorditer ema-
nauit vt exinde ſatiati/ refrigerati/
refecti/ et conſolati: exultent in lau-
de et gloria tua. Peto clementiam
tuam deus vt deſcendat ſuper illud
idem ſacrificium plenitudo tue be-
nedictionis/ & ſanctificatio tue diui-
nitatis. Deſcendat etiam domine il
la ſancti ſpiritus tui inuiſibilis in-
comprehenſibiliſque maieſtas ſicut
quondam in patrum hoſtias deſcẽ-
dit qui et oblationes noſtras corp⁹
et ſanguinem tuum efficiat & me in-
dignum ſacerdotem tuum doceat
tantum tractare myſterium/ cũ cor-
dis puritate & lachrymarum fonte
cum reuerentia & tremore ita vt pla
cide ac benigne ſuſcipias ſacrificiũ
laudis de manibus meis ad ſalutẽ
omnium tam viuorum quam defũ-
ctorum. Rogo etiam te domine per
ipſum ſacroſanctum myſterium cor
poris et ſanguinis tui quo quotidie
in eccleſia tua paſcimur & potamur,
abluimur & ſãctificamur/ atq; vni⁹
ſumme diuinitatis participes effici
mur/ da michi virtutes tuas ſãctas
quibus repletus bona cõſcientia ad
altare tuum accedam/ ita vt hec ſa-
cramenta celeſtia efficiantur michi
ſalus et vita. Tu enim dixiſti ore
tuo ſancto et benedicto. Panis
quem ego dabo caro mea eſt pro
mundi vita. Qui manducat me vi-
uet propter me/ & ipſe manet in me
& ego in eo. Ego ſum panis viuus q̃
de celo deſcendi. Si quis manduca-
uerit ex hoc pane viuet in eternum.
Panis dulciſſime ſana palatũ cor-
dis mei/ vt ſentiam ſuauitatem a-
moris tui. Sana eum ab omni lan-
guore/ vt nullã preter te ſentiat dul
cedinem, nullum preter te querat a-
morem, nullam preter te amet pul-
chritudinem. Panis candidiſſime
habens omne delectamentum & o-
mnem ſuauitatis ſaporem/ qui nos
ſemper reficis & in te nunq̃ deficis
comedat te cor meum & dulcedine ſa

porꝭ tui repleant viſcera aīe mee. Māducat te angelꝰ pleno ore: manducet te peregrinꝰ homo ꝑ modulo ſuo ne deficere poſſit in via tali recreatus viatico. Panis ſctē / panis viue, panis pulcher, panis munde / qui deſcēdiſti de celo ⁊ das vitā mūdo / veni ī cor meū ⁊ mūda me ab omni inquinamēto carnis ac ſpiritꝰ. Intra in aīam meā, ſana ⁊ ſctifica me interiꝰ ⁊ exteriꝰ. Eſto tutamen ⁊ cōtinua ſalꝰ corporis et aīe mee. Repelle a me inſidiantes michi hoſtes. Recedāt ꝓcul a preſētia maieſtatis ⁊ potētie tue, vt foris ⁊ intꝰ munitꝰ per te recto tramite ad regnū tuum perueniā, vbi nō in myſteriis ſicut ī hoc tēpore agitur, ſed facie ad faciē te videbimꝰ cū tradideris regnum deo ⁊ patri et erit deꝰ oīa in oībus. Tūc em̄ me de te ſatiabis ſatietate mirifica: ita vt neqꝫ eſuriā neqꝫ ſitiā in eternum. Amē.

Cōfeſſio eiuſdem

Suſcipe confeſſionem meā vnica ſpes ſalutis mee dñe deus meus. Gula, ebrietate, fornicatione, libidine, triſtitia, ira, acedia, ſomnolentia, negligentia, cupiditate, inuidia, malitia / odio, detractione / periurio, falſitate, mēdacio, vana gloria / leuitate / ſuperbia / auaritia ꝑditꝰ ſū, ⁊ omnino cogitatione / locutione, actione atqꝫ oībꝰ ſēſibꝰ extinctꝰ. Sed tu qui iuſtificas īpios ⁊ reſuſcitas mortuos / iuſtifica me ⁊ reſuſcita me dñe deꝰ meꝰ ꝑ ieſū xp̄m filium tuū dñm noſtrū q̄ factꝰ eſt ꝓ nobis ⁊ pro ſalute mūdi opprobrium hoīm ⁊ abiectio plebis, ⁊ tecū et cū ſpiritu ſancto viuit ⁊ regnat deus. Per.

Apologia eius quotidiana.

Mordacis cōſciētie ſtimulis ⁊ delictoꝝ noſtroꝝ recordatione cōmoniti / te deū indulgētie dep̄camur: vt quicq̄d dicto / facto / cogitatione pctm̄ eſt, ſiue lubricitatis impulſu / ſiue ignorātie errore cōmiſſū pietas dñi noſtri ieſu xp̄i reſoluere ac indulgere dignetur / qui tecū ⁊ cū ſpū ſancto viuit et regnat deꝰ. Per.

Ordo ad induendū ſe veſtimētis ſacerdotalibꝰ in primis dicat ſacerdos. Adiutoriū noſtrū. Qui fecit celum ⁊ terram

Collecta.

Aures tue pietatis mitiſſime deus precibus meis inclina: ⁊ gratia ſancti ſpiritꝰ illumina cor meū / vt tuis myſteriis digne miniſtrare valeam. Per.

Alia.

Domine deꝰ cui ꝓpriū eſt ſaluare ⁊ nullū ꝑdere ꝑ interceſſionē oīm ſctōrū tuorū ſis obſecro ꝓpitiꝰ michi pctōri vt q̄cq̄d iniquitatis vel pctī ego impiꝰ negligēter peccaui: tu pius ſupplex depoſco clemēter ignoſcas.

Alia.

Conſcientias noſtras q̄s dñe viſitādo purifica vt veniēs ieſꝰ xp̄s filiꝰ tuꝰ dñs noſter paratam ſibi ī nobis īueniat manſionē.

Alia.

Actiones noſtras q̄s dñe aſpirando preueni ⁊ adiuuando ꝓſequere vt cūcta noſtra operatio a te ſēper incipiat ⁊ per te cepta finiatur. Per chriſtum dñm noſtrum.

Deinde volens ſe induere dicat.

Exue me dñe veterē hominē cū actibus ſuis. Et indue me nouum hoīem qui ſecundū deū creatꝰ eſt in ſanctitate iuſtitie ⁊ veritatis.

Quando ponit amictum.

Pone dñe galeam ſalutis ī capite meo ad expugnandas ⁊ ſuperandas diabolicas fraudes. Per chriſtum.

Ad albam.

Dealba me domine ⁊ a delicto meo munda me / vt cum his qui ſtolas ſuas lauerunt in ſanguine agni gaudiis perfrui merear celi. Per chriſtum

Ad cingulum.

Preparationes ante miſſam.

PRecige dn̄e cigulo fidei ⁊ vir-
tute caſtitatis lumbos corpo
ris mei/ ⁊ extigue i eis ardorē libidi-
nis vt iugiter maneat i eis tenor to
ti⁹ caſtitatis. Per. ¶ Ad maniplū.

POrtare merear dn̄e maniplū
deuota mente cū cordis exul-
tatione quatin⁹ cū electis tuis por-
tionē habeā in requie ſempiterna.
Per chriſtum. ¶ Ad ſtolam.

REdde michi dn̄e ſtolā immor
talitatis quā perdidi i preua
ricatione primi parētis/ ⁊ quia cum
hoc ornamento accedo quāuis indi
gn⁹ ad tuū ſanctū miniſteriū/ preſta
vt cū eo letari merear i ppetuū. Per.
¶ Quando induit caſulam.

DOmīe ieſu chriſte q̄ dixiſti di-
ſcipſis tuis iugū meū ſuaue
eſt ⁊ on⁹ meū leue: preſta vt ſic illud
portare valeā quatin⁹ tuā poſſi cō-
ſequi gratiā. Qui. Ante cōfeſſionē.
Veni ſctē. Poſtea ſe ſignās dicat.
In noīe patris ⁊ filii ⁊ ſpiritus ſācti.

COnfiteor deo ⁊ beate marie ⁊
omnibus ſanctis ⁊ vobis fra
tres q2 peccaui nimis/ cogitatione/
locutione et opere/ mea culpa. Ideo
precor vos orate pro me. Reſpon.

MIſereatur tui oīpotēs de⁹ et
dimittat tibi oīa peccata tua
liberet te ab oī malo, cōſeruet ⁊ cōfir
met in oī opere bono: ⁊ perducat ad
vitam eternam. Amen.

INdulgētiā et remiſſionē oīm
pctōrū noſtrorū p gratiā ſcti
ſpirit⁹, tribuat nobis oīpotēs ⁊ mi-
ſericors dn̄s. Amen. Adiutoriū no.
Qui fecit. Deide icuru⁹ ante altare
dicat. Pater nr̄. Aue ma. Poſtea
erigēs ſe oſculet alta. ⁊ ſe ſignās di.

AUfer a nobis dn̄e iniq̄tates
noſtras vt mereamur puris
mētib⁹ itroire ad ſancta ſanctorū.
Per chriſtum dominum noſtrum.

¶ Benedictio ſuper diachonem.

DOmin⁹ ſit i corde ⁊ in ore tuo
vt digne annūcies euāgeliū
xpi. Offer. victo rie. cali. ⁊ ge. flec. di.

SUſcipe ſctā trinitas vn⁹ deus
hāc oblationē quā tibi offeri-
mus i memoriā beate paſſionis/ re-
ſurrectionis, ⁊ aſcēſionis dn̄i noſtri
ieſu chriſti/ ⁊ in honorē btē marie ſē-
per virginis genitricis eiuſdem dn̄i
noſtri, ⁊ oīm ſctōrū ⁊ ſāctarū, celeſtiū
virtutū, ⁊ viuifice crucis/ vt eā acce
ptare digneris p nobis pctōrib⁹/ et
p animab⁹ oīm fideliū defunctorū.
Qui viuis ⁊ regnas deus. Per oīa.
Hanc ſequētem orationē dicat ſacer
dos icuru⁹ ante altare poſt offerēda

IN ſpiritu humilitatis ⁊ in ani
mo cōtrito, ſuſcipiamur dn̄e a
te/ et ſic fiat ſacrificiū noſtrū vt a te
ſuſcipiatur hodie ⁊ placeat tibi dn̄e
deus. Poſtea erectus vertat ſe ver-
ſus chorum dicens. Orate fratres
p me peccatore, vt meum pariter ac
veſtrum in cōſpectu dn̄i acceptabile
fiat ſacrificiū. Reſpō. Dn̄s ſit i cor
de tuo ⁊ in labijs tuis/ ſuſcipiatq3 de
manib⁹ tuis ſacrificiū iſtud et ora-
tiones tue aſcēdant in memoriam
ante deum pro noſtra et totius po-
puli ſalute. Amen. Benedictio ſu-
per lectorē mēſe. V. Saluū fac ſeruū
tuum. Deus me⁹ ſperātē in te. V. Mitte ei
dn̄e auxilium de ſācto. Et de ſion tuere eū.
V. Cōuertere domine vſquequo. Et depre-
cabilis eſto ſuper ſeruum tuum.

DOmin⁹ cuſtodiat itroitū tuū
⁊ exitū tuū ⁊ auferat a te ſpi-
ritū elationis. Benedictio panis.

BEnedic ✠ dn̄e creaturā iſtā
panis ſicut bn̄dixiſti quinq3 pa-
nes i deſerto, vt oēs guſtantes ex eo
per virtutē ſctē ✠ crucis ſanctiſſi-
meq3 v̄ginis marie tam corporis q̄
aīe recipiant ſanitatem. Amen.